

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.10.2011
KOM(2011) 685 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU
EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY DANYCH**

Pakiet „Odpowiedzialne przedsiębiorstwa”

Zgodnie z traktatem lizbońskim podstawą Unii Europejskiej i jej rynku wewnętrznego jest „społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności”. Aby utrzymać i propagować ten model w niesprzyjającym kontekście gospodarczym i finansowym, UE przyjęła strategię „Europa 2020” w celu stworzenia warunków bardziej inteligentnego i zrównoważonego rozwoju, w większym stopniu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Przedmiotem szeregu ambitnych inicjatyw politycznych jest zakorzenienie tych celów w rzeczywistości:

- W kwietniu 2011 r. w celu ożywienia rynku wewnętrznego w „Akcje o jednolitym rynku”¹ podkreślono znaczenie czynnika ludzkiego i zaufania jako czynników będących motorem gospodarki i integracji europejskiej, kładąc akcent na kwestie społeczne przy wdrażaniu polityki promowania przedsiębiorstw. Wiąże się to z podniesieniem odpowiedzialności przedsiębiorstw wobec ich otoczenia społecznego i uwidacznia szczególną rolę, jaką mogą odgrywać przedsiębiorstwa odpowiedzialne i przedsiębiorstwa społeczne.
- Jednocześnie sztandarowa inicjatywa „Unia innowacji” propaguje koncepcję innowacyjności społecznej, która polega na zaprzęgnięciu przez kręgi stowarzyszeniowe i przedsiębiorstwa społeczne ich kreatywności w służbę wrażliwych grup i palących potrzeb społecznych, których nie zaspokajają rynek ani władze publiczne.
- Stworzona pod koniec 2010 r. „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym” zawiera propozycję kompleksowej strategii koordynacji krajowej i unijnej polityki na rzecz Europy przyjaźniejszej włączeniu społecznemu i wykorzystania potencjału gospodarki społecznej do walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
- W swym komunikacie „Zintegrowana polityka przemysłowa w erze globalizacji” Komisja odnotowała „potrzebę nowego podejścia do równowagi między krótkoterminową maksymalizacją zysku a tworzeniem trwałej wartości na dłuższą metę”².

Wyzwanie polega na zapewnieniu wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, co jest możliwe jedynie przy przywróceniu zaufania obywateli naszej Unii. Musimy wykorzystywać potencjał Europy w zakresie innowacyjności i kreatywności, pozostając jednocześnie wierni naszym wartościom, a mianowicie: odpowiedzialności i przejrzystości, a jednocześnie sprawiedliwości, włączeniu społecznemu i solidarności. Nowy model wzrostu gospodarczego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, wymaga zatem przede wszystkim powrotu do gospodarki realnej, której podwalinę stanowią przedsiębiorstwa tworzące wartości i zarządzane w sposób przejrzysty i odpowiedzialny.

W powiązaniu z powyższym w pakiecie „odpowiedzialne przedsiębiorstwa” zaproponowano szereg środków i inicjatyw zmierzających do konsolidacji i utrwalenia naszego modelu gospodarczego i społecznego, stanowiącego podwaliny wspólnego bytu pięciuset milionów Europejczyków. Poprzez tę inicjatywę Komisja pragnie zachęcać środowisko przedsiębiorstw do uczestnictwa w naszym wspólnym wysiłku zmierzającym do powrotu do odpowiedzialności, zaufania i włączenia społecznego jako podstaw bardziej zrównoważonego

---

¹ „Akt o jednolitym rynku – Dwanaście dźwigni na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i wzmocnienia zaufania”, COM(2011) 206 wersja ostateczna z 13 kwietnia 2011 r.

² COM(2010) 614 wersja ostateczna z dnia 17 listopada 2010 r.

modelu gospodarki na naszym kontynencie i wspierać je w tym wysiłku, gdyż trwałych wyników gospodarczych nie można osiągnąć bez spójności społecznej. W tym kontekście Komisja bezwarunkowo wspiera działania w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjne inicjatywy, które pozwalają zwiększyć poziom zatrudnienia i włączenia społecznego, zwiększając jednocześnie ogólną konkurencyjność europejskiej gospodarki.

Komisja uwzględniła przy tym opinie wyrażone przez zainteresowane podmioty podczas konsultacji i debat publicznych, które miały miejsce w Unii Europejskiej od 2010 r., i dostrzega duże zainteresowanie, jakim cieszą się te kwestie.

Pakiet „odpowiedzialne przedsiębiorstwa” składa się z:

- niniejszego komunikatu wprowadzającego;
- wniosku w sprawie zmiany dyrektyw z zakresu rachunkowości³
- wniosku w sprawie zmiany dyrektywy w sprawie przejrzystości⁴ ;
- komunikatu w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw⁵;
- komunikatu „Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej”⁶;

Pakiet ten ma dwa cele:

- Stworzyć kontekst gospodarczy w większym stopniu sprzyjający kreatywności i innowacyjności, wzmocnić podstawy zaufania w świecie biznesu poprzez uproszczenie opłat i barier administracyjnych, które stanowią obciążenie w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), aby umożliwić im uwolnienie i realizację ich potencjału wzrostu. Oznacza to w szczególności lepsze dostosowanie zasad przejrzystości w rachunkowości i działalności przedsiębiorstw. Mogłoby to prowadzić do ograniczenia kosztów administracyjnych o 2,3 mld euro.
- Wyrazić wizję i projekty Komisji w odniesieniu do odpowiedzialnego przedsiębiorcy społecznego w społeczeństwie. Chodzi w szczególności o refleksję nad miejscem przedsiębiorstwa w społeczeństwie i kontekstem, w którym funkcjonują przedsiębiorcy tworzący projekty innowacyjne, rentowne i mające duże oddziaływanie społeczne.

1. Stworzyć bardziej zrównoważony kontekst gospodarczy, w szczególności dla MŚP

Dwie inicjatywy ustawodawcze tego pakietu zmierzają do wzmocnienia zaufania do funkcjonowania europejskich przedsiębiorstw.

Dyrektywy z zakresu rachunkowości dotyczą rocznych sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych spółek kapitałowych w Europie. Ograniczają one obciążenie administracyjne MŚP, tworząc system uproszczony dla małych przedsiębiorstw. Wnoszą więcej jasności i ułatwiają porównywalność między rocznymi sprawozdaniami finansowymi przedsiębiorstw, które mają wyraźny charakter transgraniczny i które mają znaczenie dla dużej liczby stron trzecich. Oprócz tego chronią one użytkowników poprzez zabezpieczenie informacji, które są dla nich niezbędne.

Poprzez modernizację **dyrektywy w sprawie przejrzystości** Komisja pragnie ułatwić małym i średnim spółkom giełdowym dostęp do rynków regulowanych. Zniesienie obowiązku

---

³ COM(2011) 684 wersja ostateczna.

⁴ COM(2011) 683 wersja ostateczna.

⁵ COM(2011) 681 wersja ostateczna.

⁶ COM(2011) 682 wersja ostateczna.

publikacji sprawozdawczości kwartalnej powinno zatem nie tylko ograniczyć koszt notowania giełdowego małych i średnich spółek giełdowych, ale też sprzyjać długoterminowym inwestycjom, a przez to promować społecznie odpowiedzialne inwestycje.

Przedmiotowe inicjatywy w zakresie standardów rachunkowości i przejrzystości mają również na celu poprawę przejrzystości w państwach bogatych w zasoby, w tym również w Unii Europejskiej, poprzez podnoszenie odpowiedzialności spółek wydobywczych i przedsiębiorstw leśnych. Spółki wydobywcze i przedsiębiorstwa leśne notowane na europejskich giełdach oraz duże spółki prywatne będą publikowały sprawozdania na temat płatności płacone rządowi, z wyszczególnieniem dla poszczególnych państw i, w przypadkach płatności przeznaczonych na konkretne projekty, w rozbiciu na te projekty, z uwzględnieniem progu istotności. Przedmiotowe sprawozdania zapewnią społeczeństwu obywatelskiemu państw bogatych w zasoby dużo więcej informacji na temat konkretnych kwot płaconych przez spółki europejskie rządowi przyjmującym w zamian za prawo do eksploatacji zasobów naturalnych przedmiotowych państw.

Należy podkreślić, że przedmiotowe wnioski zostaną w 2012 r. uzupełnione wnioskiem ustawodawczym w sprawie zachęcania do ujawniania informacji niefinansowych.

2. Podjęcie rozważań na temat odpowiedzialnej i społecznej przedsiębiorczości w społeczeństwie

Oba komunikaty wzajemnie się uzupełniają i są wynikiem działań Komisji oraz znaczącej pracy w zakresie przeprowadzonych wcześniej konsultacji i debat.

W komunikacie w sprawie **społecznej odpowiedzialności biznesu** przedstawiono strategię, która ma pozwolić wszystkim przedsiębiorstwom lepiej włączyć się w realizację celów strategii „Europa 2020”, poprzez wykorzystanie ich potencjału w zakresie tworzenia wartości dodanej dla udziałowców oraz społecznej wartości dodanej. Zaproponowano w nim unowocześnioną definicję społecznej odpowiedzialności biznesu, przystającą do uznanych międzynarodowych zasad i wytycznych. Tekst ten bada możliwości zwiększenia wiedzy o odpowiedzialnych praktykach przedsiębiorstw w zakresie polityki publicznej oraz nagradzania ich (inwestycje, zamówienia publiczne, przejrzystość informacji niefinansowych) jak również w odniesieniu do podmiotów prywatnych (konsumentów, inwestorów). Zapewnia monitorowanie stosowania uznanych międzynarodowych zasad i wytycznych i określa ścieżki realizacji zasad przewodnich ONZ dotyczących przedsiębiorstw i praw człowieka. Mobilizuje państwa członkowskie na rzecz rozwijania realnych strategii społecznej odpowiedzialności biznesu, otwiera debatę na temat wyzwań społecznych (zmian demograficznych, zdrowia, dobrego samopoczucia w pracy, lokalnego rozwoju) i przypomina o znaczeniu społecznej odpowiedzialności biznesu w świecie edukacji.

Z kolei **inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej** poświęcona jest w szczególności tym przedsiębiorstwom, których powołaniem w prowadzeniu dochodowej działalności gospodarczej jest przede wszystkim służyć ogólnemu dobru w wymiarze społeczeństwa i środowiska. Przedsiębiorstwa takie, stanowiące znaczącą i rosnącą część europejskiej gospodarki i uczestniczące jednocześnie w umacnianiu gospodarki społecznej jako takiej, istnieją już we wszystkich państwach członkowskich. Często są one pionierami innowacji społecznej i zmian; wykorzystują różne modele organizacji – od spółek kapitałowych, poprzez spółdzielnie, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, stowarzyszenia po fundacje – i mają tę cechę wspólną, że inwestują wygenerowane zyski (a przynajmniej ich znaczącą część) w realizację ich celów społecznych. Mimo ich zaangażowania w inicjatywy obywatelskie i wspólnotowe, poprzez które tworzą nowe relacje i związki między podmiotami społecznymi,

są one mało widoczne i słabo doceniane przez ogół społeczeństwa, polityków i inwestorów. Przedmiotowy komunikat ma zatem na celu stworzenie kontekstu sprzyjającego przedsiębiorstwom społecznym, aby zachęcać do rozwijania na jednolitym rynku inicjatyw innowacyjnych, rentownych i mających duże oddziaływanie społeczne. W komunikacie przeanalizowano również czy – w odniesieniu do wszystkich dziedzin, w których opracowywana jest lub prowadzona polityka europejska – odpowiednio uwzględnia się sposoby funkcjonowania, właściwości i cele tego rodzaju przedsiębiorstw. Przewidziano w nim także środki ułatwiania dostępu przedsiębiorstw społecznym do finansowania (prywatnego i publicznego) w celu poprawy ich widoczności i uznania oraz stworzenia korzystniejszych ram prawnych, zarówno pod względem prawa przedsiębiorstw, jak i zamówień publicznych lub pomocy państwa.